

Total No. of Printed Pages:3

SUBJECT CODE NO:- K-1163
FACULTY OF HUMANITIES
B.A. F.Y. (Sem-II) Examination March/April 2019
Public Administration - III
(Maharashtra Administration)

[Time: 1:30 Hours]**[Max.Marks: 50]**

Please check whether you have got the right question paper.

N.B

- 1) All questions are compulsory.
- 2) Use black or blue pen only.
- 3) Use pencil for diagram.
- 4) Use of any signs, attracting attentions is prohibited.

- १) सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहे.
- २) फक्त काळ्या किंवा निळ्या पेनचाच वापर करावा.
- ३) आकृत्यांसाठी पेन्सिलचा वापर करावा.
- ४) कोणतीही लक्षवेधक खुण किंवा सूचना करण्यास प्रतिबंध.

Q.1

A) Fill in the blanks. (attempt all)

05

- 1) ----- was the first Governor of Maharashtra.
- 2) ----- is the number of members in Maharashtra Legislative Assembly.
- 3) Lok-Ayukta & Deputy Lok-Ayukta law was passed in the ----- year.
- 4) Judges of High Court are appointed by ----- of India.
- 5) ----- is the real head of State Administration.

अ) रिकाम्या जागा भरा.(सर्व अनिवार्य)

- १) ----- हे महाराष्ट्राचे पहिले राज्यपाल होते.
- २) महाराष्ट्र राज्य विधानसभेची सदस्यसंख्या ----- आहे.
- ३) ----- यावर्षी महाराष्ट्रात लोकायुक्त व उप-लोकायुक्त कायदा संमत झाला.
- ४) उच्च न्यायालयाच्या न्यायाधीशांची नेमणूक भारताचे ----- हे करतात.
- ५) ----- हे राज्य प्रशासनाचे वास्तविक प्रमुख असतात.

B) Answer in a sentence (attempt all)

05

- 1) Who was the speaker of Maharashtra Legislative Assembly?
- 2) On what basis Governor Appoints the Chief Minister?
- 3) Who is the Chairman of state planning commission of Maharashtra?
- 4) Who is the state Election Commissioner of Maharashtra?
- 5) How many members in Maharashtra Legislative Assembly?

ब) एका वाक्यात उत्तरे लिहा. (सर्व अनिवार्य)

- १) महाराष्ट्राच्या विधानसभेचे पहिले सभापती कोण होते?
- २) राज्यपालाव्दारे मुख्यमंत्र्यांची नियुक्ती कोणत्या आधारावर केली जाते?
- ३) महाराष्ट्र राज्य नियोजन मंडळाचे सध्याचे अध्यक्ष कोण आहेत?
- ४) महाराष्ट्राचे सध्याचे निर्वाचन आयुक्त कोण आहेत?
- ५) महाराष्ट्र विधानपरिषदेची सदस्य संख्या किती आहे?

Q.2 A) Explain the Concept / Terms / Units / Events (any two) 10

(word limitation minimum 60 for each answers)

- 1) Discretionary powers
- 2) Court of Records
- 3) Public Account Committee
- 4) Directorate

अ) संकल्पना / संज्ञा / घटक / घटना स्पष्ट करा. (कोणत्याही दोन)

(प्रत्येक उत्तरास किमान शब्द मर्यादा ६० शब्द)

- १) स्वविवेकाधीन अधिकार
- २) अभिलेख न्यायालय
- ३) सार्वजनिक लोकसंख्या समिती
- ४) संचलनालय

B) Attempt in shorts (any two) 10

(word limitation minimum 60 for each answers)

- 1) Write a function of Advocate General in Maharashtra?
- 2) Write a short note on Maharashtra Finance Commission?
- 3) Explain the importance of Maharashtra Legislative Council.
- 4) Describe the powers and functions of Lok-Ayukta.

ब) थोडक्यात उत्तरे लिहा. (कोणतेही दोन)

(प्रत्येक उत्तरास किमान शब्द मर्यादा ६० शब्द)

- १) महाराष्ट्राच्या महाधिवक्त्याची कार्ये लिहा.
- २) 'महाराष्ट्र वित्त आयोगावर' टिपण लिहा.
- ३) महाराष्ट्र विधानपरिषदेचे महत्व स्पष्ट करा.
- ४) लोकायुक्ताचे अधिकार व कार्ये स्पष्ट करा.

Q.3 Answer in detail (any one)

(word limitation minimum 200 for each answer)

- 1) Describe the structure and powers of High Court.
- 2) Write an essay on 'state planning commission'.

सविस्तर उत्तर लिहा. (कोणतेही एक)

(प्रत्येक उत्तरास किमान शब्द मर्यादा २०० शब्द)

- १) उच्च न्यायालयाची रचना व अधिकार क्षेत्र स्पष्ट करा.
- २) 'राज्य नियोजन मंडळा' वर निबंध लिहा.

Total No. of Printed Pages:3

SUBJECT CODE NO:- K-1164
FACULTY OF HUMANITIES
B.A. F.Y. (Sem-II) Examination March/April 2019
Public Administration – IV
(District Administration)

[Time: 1:30 Hours]

[Max.Marks: 50]

Please check whether you have got the right question paper.

N.B

- 1) All questions are compulsory.
- 2) Use black or blue pen only.
- 3) Use pencil for diagram.
- 4) Use of any signs, attracting attentions is prohibited.

- १) सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहे.
- २) फक्त निळ्या किंवा काळ्या पेनचाच वापर करावा.
- ३) आकृत्यांसाठी पेन्सिलचा वापर करावा.
- ४) कोणतीही लक्षवेधक खुण किंवा सूचना करण्यास प्रतिबंध आहे.

Q.1

A) Fill in the blanks. (attempt all)

05

- 1) The post of district collector came in to existence in -----.
- 2) Permission of ----- is necessary for firing.
- 3) Law should be ----- for all.
- 4) Tahasildar is appointed by -----.
- 5) At village level revenue collected by -----.

अ) रिकाम्या जागा भरा.(सर्व अनिवार्य)

- १) जिल्हाधिकारी पदाची निर्मिती इ.स. ----- मध्ये करण्यात आली.
- २) गोळीबार करण्यासाठी ----- ची परवानगी घेणे आवश्यक असते.
- ३) कायदा हा सर्वांसाठी ----- असावा.
- ४) ----- च्या व्दारे तहसिलदार नियुक्त करण्यात येतो.
- ५) ग्राम पातळीवर महसूल गोळा करण्याचे कार्य ----- हे करतात.

B) Answer in one sentence (attempt all)

05

- 1) Which officer control and guide police machinery in district?
- 2) Who is responsible to maintain law and order in Taluka?
- 3) From which month revenue year start?
- 4) Who control Talathi?
- 5) Who work as a liaison officer between government and citizen at district level?

ब) एका वाक्यात उत्तरे लिहा. (सर्व अनिवार्य)

- १) जिल्हा पोलीस यंत्रणेला मार्गदर्शन व नियंत्रण कोण करतो?
- २) तालुका क्षेत्रामध्ये कायदा व सुव्यवस्था सांभाळण्याची जबाबदारी कोणाची असते?
- ३) महसूली वर्षाची सुरुवात कोणत्या महिन्यापासून होते?
- ४) तलाठी या अधिकाऱ्यावर कोणाचे नियंत्रण असते?
- ५) जिल्हा स्तरावर शासन व जनता यांच्यामध्ये संपर्क अधिकारी म्हणून कोण कार्य करतो?

Q.2 A) Explain Concept / Terms / Units / Events (any two) 10

(word limitation minimum 60 word)

- 1) District Administration
- 2) District Election Officer
- 3) Talathi
- 4) Police Patil

अ) संकल्पना / संज्ञा / घटक / घटना स्पष्ट करा. (कोणतेही दोन)

(प्रत्येक प्रश्नास किमान शब्द मर्यादा ६० शब्द)

- १) जिल्हा प्रशासन
- २) जिल्हा निवडणूक अधिकारी
- ३) तलाठी
- ४) पोलीस पाटील

B) Attempt in short (any two)

- 1) Changing role of collector
- 2) Law and order
- 3) Sub-divisional officer
- 4) C.I.D

ब) थोडक्यात उत्तरे लिहा. (कोणतेही दोन)

- १) जिल्हाधिकाऱ्याची बदलती भूमिका
- २) कायदा व सुव्यवस्था
- ३) उपविभागीय अधिकारी
- ४) गुन्हे अन्वेषण विभाग (सी.आय.डी)

Q.3 Answer in detail (any one)

(word limitation minimum 200 word for each answer)

- 1) Explain the power and functions of District Police Superintendent
- 2) Write an essay on Tahasildar?

सविस्तर उत्तर लिहा. (कोणताही एक)

(प्रत्येक प्रश्नास किमान शब्द मर्यादा २०० शब्द)

- १) जिल्हा पोलीस अधिकांचे अधिकार व कार्य स्पष्ट करा.
- २) तहसिलदार यावर निबंध लिहा.

Total No. of Printed Pages:3

SUBJECT CODE NO:- K-1171
FACULTY OF HUMANITIES
B.A. T.Y. (Sem-VI) Examination March/April 2019
Public Administration - XIII
Public Policy and Development

[Time: 1:30 Hours]

[Max.Marks: 50]

N.B

Please check whether you have got the right question paper.

- 1) All questions are compulsory.
- 2) Use black or blue pen only.
- 3) Use pencil for diagram.
- 4) Use of any signs, attracting attentions is prohibited.
- १) सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहे.
- २) निळ्या किंवा काळ्या पेनचाच वापर करावा.
- ३) आकृत्यांसाठी पेन्सिलचा वापर करावा.
- ४) कोणतीही लक्षवेधक खुण किंवा सूचना करण्यास प्रतिबंध आहे.

Q.1

A) Fill in the blanks. (attempt all)

05

- 1) Government policies are impacted to -----
- 2) The success of ----- is entirely depends on the success of public policies.
- 3) The concept of food security policy has been adopted in ----- at world level.
- 4) ----- days is celebrated as world population day.
- 5) In ----- year policy of disinvestment has been accepted in India.

अ) रिकाम्या जागा भरा.(सर्व अनिवार्य)

- १) सार्वजनिक धोरणे ----- प्रभावीत करतात.
- २) सार्वजनिक धोरणाच्या यशावर ----- चे यश अवलंबून असते.
- ३) जागतिक पातळीवर ----- मध्ये अन्नसुरक्षा संकल्पनेचा स्विकार करण्यात आला.
- ४) ----- हा जागतिक लोकसंख्या दिन म्हणून साजरा केला जातो.
- ५) ----- मध्ये भारतात सार्वजनिक निर्गुतनुक धोरणाचा स्विकार करण्यात आला.

B) Answer in a sentence (attempt all)

05

- 1) In which year the food security Act was implemented / executed in India?
- 2) In which countries poorness and poverty problems are found?
- 3) In which year the conference of world sustainable development was held?
- 4) In which year the first census was made in India.
- 5) Who is known as the father of public policy sciences?

ब) एका वाक्यात उत्तरे लिहा. (सर्व अनिवार्य)

- १) भारतात अन्नसुरक्षा कायदा कोणत्या वर्षी अमलात आला?
- २) गरीबी व दारिद्र्य ही समस्या कोणत्या देशात जाणवते?
- ३) जागतिक चिरंतन विकास परिषद कोणत्या वर्षी आयोजित करण्यात आली?
- ४) भारतात सर्वप्रथम जनगणना कोणत्या वर्षी झाली?
- ५) सार्वजनिक धोरण शास्त्राचे जनक कोणास म्हणतात.

Q.2 A) Explain Concept / Terms / Units / Events (any two) 10

(word limitation minimum 60 for each answer)

- 1) Mass media
- 2) National water policy
- 3) PURA
- 4) Unemployment

अ) संकल्पना / संज्ञा / घटक / घटना स्पष्ट करा. (कोणत्याही दोन)

(प्रत्येक प्रश्नास किमान शब्द मर्यादा ६० शब्द)

- १) प्रसार माध्यमे (मिडीया)
- २) राष्ट्रीय जलधोरण
- ३) पुरा (PURA)
- ४) बेकारी

B) Attempt in short (any two)

(word limitation minimum 60 for each answer)

- 1) State the type of public policy.
- 2) Describe the role of bureaucracy in public-policy formulation.
- 3) State the objectives of food security policy.
- 4) Write the causes of population growth.

ब) थोडक्यात उत्तरे लिहा. (कोणतेही दोन)

(प्रत्येक प्रश्नास किमान शब्द मर्यादा ६० शब्द)

- १) सार्वजनिक धोरणाचे प्रकार सांगा.
- २) सार्वजनिक धोरण निर्मितीत नोकरशाहीची भूमिका विशद करा.
- ३) अन्नसुरक्षा धोरणाची उद्दिष्ट्ये सांगा.
- ४) लोकसंख्या वाढीची कारणे लिहा.

Q.3 Answer in detail (any one)

(word limitation 200 for each answer)

- 1) Discuss the factors involved in public policy implementation.
- 2) Define sustainable development explain its objectives.

सविस्तर उत्तर लिहा. (कोणतेही एक)

(प्रत्येक प्रश्नास किमान शब्द मर्यादा २०० शब्द)

- १) सार्वजनिक धोरणाच्या अंमलबजावणीतील घटकाची चर्चा करा.
- २) चिरंतन विकासाचा अर्थ सांगून चिरंतन विकासाची उद्दिष्ट्ये स्पष्ट करा.

Total No. of Printed Pages:03

SUBJECT CODE NO:- K-1172
FACULTY OF HUMANITIES
B.A. T.Y. (Sem-VI) Examination March/April 2019
Public Administration –XIV
Health Administration in India

[Time: 1:30 hours]

[Max.Marks: 50]

N.B

Please check whether you have got the right question paper.

- i. All questions are compulsory.
 - ii. Use black or blue pen only
 - iii. Use pencil for diagrams.
 - iv. Use of any signs, attracting attentions is prohibited.
- i. सर्व प्रश्न सोडवणे आवश्यक आहे.
 - ii. फक्त काळ्या किंवा निळ्या पेनचाच वापर करावा.
 - iii. आकृत्यासाठी पेन्सिल चा वापर अपेक्षित आहे.
 - iv. कोणतेही लक्षवेधक खुण किंवा सूचना करण्यास प्रतिबंध आहे.

Q.1

A) Fill in the blacks (Attempt all)

10

- 1) JSY programme was started in _____ year.
- 2) AIDS is caused by _____ virus.
- 3) _____ programme was started in Maharashtra for rural cleanliness.
- 4) _____ programme is implemented for adolescent in NRHM.
- 5) WHO was established in _____ year?

अ) रिकाम्या जागा भरा. (सर्व अनिवार्य)

- १) जननी सुरक्षा योजना _____ साली सुरु करण्यात आली.
- २) एड्स हा रोग _____ विषाणूमुळे होतो.
- ३) महाराष्ट्रात ग्रामस्वच्छतेसाठी _____ कार्यक्रम सुरु करण्यात आला.
- ४) NRHM अंतर्गत _____ कार्यक्रमाची अंमलबजावणी किशोरवयीन गटासाठी केली जाते.
- ५) जागतिक आरोग्य संघटनेची स्थापना _____ साली करण्यात आली.

B) Answer in one sentence (Attempt all)

- 1) Definition of health administration.
- 2) What is nutrition?
- 3) Which organization works to control AIDS?
- 4) Write any two determinants of health.
- 5) In which year universal immunization programme was started in India.

ब) एका वाक्यात उत्तर लिहा. (सर्व अनिवार्य)

- १) आरोग्य प्रशासनाची व्याख्या लिहा.
- २) पोषक आहार म्हणजे काय?
- ३) एड्स वर नियंत्रण ठेवण्यासाठी कोणती संघटना कार्य करते?
- ४) आरोग्य निर्धारणाचे कोणतेही दोन घटक लिहा.
- ५) भारतात कोणत्या वर्षी सार्वत्रिक लसीकरण कार्यक्रमाची सुरुवात झाली.

- Q.2 A) Explain the concept / terms/ units/ events (Any two)
(word limitation minimum 60 for each answer)
- 1) ASHA
 - 2) AYUSH
 - 3) Immunization
 - 4) Red Ribbon

अ) संकल्पना / संज्ञा / घटक / घटना स्पष्ट करा. (कोणतेही दोन)

(प्रत्येक उत्तरास किमान शब्द मर्यादा ६० शब्द)

- १) आशा
- २) आयुष
- ३) लसीकरण
- ४) रेड रिबन

B) Attempt in short (Any two)

(word limitation 60 for each answer)

1. Explain the symptoms of AIDS
2. Write the importance of peoples participation in health administration.
3. Explain the functions of ASHA.
4. State the importance of hygiene for healthy life.

ब) थोडक्यात उत्तरे लिहा (कोणतेही दोन)

(प्रत्येक उत्तरास किमान शब्द मर्यादा ६० शब्द)

- १) एड्सची लक्षणे सांगा.
- २) अयोग्य प्रशासनातील जन सहभागाचे महत्त्व लिहा.
- ३) 'आशा' चे कार्य थोडक्यात सांगा.
- ४) आरोग्यदायी जीवनासाठी स्वच्छतेचे महत्त्व सांगा.

Q.3 Write in detail (Any one)

(word limitation 200 words for each answer)

1. What are the challenges before health administration. Discuss.
2. Write the objectives and importance of NRHM.

10

सविस्तर उत्तरे लिहा. (कोणतेही एक)

(प्रत्येक उत्तरास किमान शब्द मर्यादा 200 शब्द)

- १) आरोग्य प्रशासना समोरील समस्यांवर चर्चा करा.
- २) एन.आर.एच.एम. ची उद्दिष्ट्ये आणि महत्त्व लिहा.

Total No. of Printed Pages:03

SUBJECT CODE NO:- K-1181
FACULTY OF HUMANITIES
B.A. S.Y. (Sem-IV) Examination March/April 2019
Public Administration - VII
(Financial Administration)

[Time: 1:30 Hours]

[Max.Marks: 50]

N.B

Please check whether you have got the right question paper.

- i. All questions are compulsory.
- ii. Use black or blue pen only
- iii. Use pencil for diagrams.
- iv. Use of any signs, attracting attentions is prohibited.
- i. सर्व प्रश्न सोडवणे आवश्यक आहे.
- ii. फक्त निळ्या किंवा काळ्या पेनचाच वापर करावा.
- iii. आकृत्यांसाठी पेन्सिल चा वापर करावा.
- iv. कोणतीही लक्षवेधक खुण किंवा सूचना करण्यास प्रतिबंध आहे.

Q.1

A) Fill in the blanks (attempt all)

05

- 1) In front of the _____ of India the financial report is presented in front of two houses of parliament
- 2) _____ means presentation of systematic report of financial transactions.
- 3) Finance ministry is _____ of financial Administration.
- 4) _____ number of member are present in estimate committee
- 5) In India in _____ year globalization process started.

अ) रिक्तस्थानां जागा भरा. (सर्व अनिवार्य)

- १) भारताचा _____ प्रत्येक वित्तीय वर्षासंबंधी संसदेच्या दोन्ही सभागृहांसमोर एक वार्षिक वित्तीय विवरण सादर करतात.
- २) _____ म्हणजे वित्तविषयक व्यवहाराचा पद्धतशीर अभिलेख ठेवणे.
- ३) वित्त मंत्रालय संपूर्ण वित्तीय प्रशासनाचा _____ असतो.
- ४) अंदाज समितीचे एकूण _____ सदस्य असतात.
- ५) भारतामध्ये _____ च्या सुमारास जागतिकीकरणाची प्रक्रिया सुरु झाली.

B) Answer in a sentence (Attempt all)

05

- 1) From which language 'Budget' word has been evolved?
- 2) What is accounting?
- 3) In front of whom comptroller Auditor General of India takes oath.
- 4) Under whom control is finance ministry.
- 5) Which committee controls the political expenses?

ब) एका वाक्यात उत्तरे लिहा. (सर्व अनिवार्य)

- १) बजेट (Budget) या शब्दाची उत्पत्ती कोणत्या भाषेतील शब्दापासून झाली.
- २) लेखांकन म्हणजे काय?
- ३) भारताच्या नियंत्रक व महालेखापालास कोणासमोर शपथ ग्रहण करावी लागते.
- ४) वित्त मंत्रालय कोणाच्या नियंत्रणाखाली असते.
- ५) कोणती समिती राजकीय खर्चावर नियंत्रण ठेवण्याचे कार्य करते.

- Q.2 A) Explain concept / terms / unit/ events (any two)
(word limitation minimum 60 for each answer) 10
- 1) Budgets
 - 2) Comptroller Auditor General of India
 - 3) Public Accounts committee
 - 4) Globalization

अ) संकल्पना / संज्ञा /घटक /घटना स्पष्ट करा.(कोणतेही दोन)

(प्रत्येक उत्तरास किमान शब्द मर्यादा ६० शब्द)

- १) अर्थसंकल्प
- २) भारताचा नियंत्रक व महालेखापाल
- ३) लोकलेखा समिती
- ४) जागतिकीकरण

- B) Attempt in short (any two)
(word limitation minimum 60 for each answer) 10
- 1) Explain the importance of Financial Administration.
 - 2) Discuss on process of preparation of budget.
 - 3) Explain the importance of Audit.
 - 4) Write on composition and importance of Estimate committee.

ब) थोडक्यात उत्तरे लिहा (कोणतेही दोन)

(प्रत्येक उत्तरास किमान शब्द मर्यादा ६० शब्द)

- १) वित्त प्रशासनाचे महत्त्व स्पष्ट करा.
- २) अंदाजपत्रक तयार करण्याच्या प्रक्रियेवर चर्चा करा.
- ३) लेखा परीक्षणाचे महत्त्व स्पष्ट करा.
- ४) अंदाज समितीची रचना व महत्त्व लिहा.

Q.3 Answer in detail (any one)
(word limitation minimum 200 for each answer)

- 1) Explain the duties and functions of comptroller Auditor General of India.
- 2) Explain the concept of privatization and discuss on effects of privatization.

सविस्तर उत्तर लिहा. (कोणतेही एक)

(प्रत्येक उत्तरास किमान शब्द मर्यादा 200 शब्द)

- १) भारताच्या नियंत्रक व महालेखापालाची कर्तव्ये व कार्ये सविस्तर स्पष्ट करा.
- २) खाजगीकरणाची संकल्पना स्पष्ट करून त्याच्या परिणामावर चर्चा करा.

Total No. of Printed Pages:03

SUBJECT CODE NO:- K-1182
FACULTY OF HUMANITIES
B.A. S.Y. (Sem-IV) Examination March/April 2019
Public Administration - VIII
Urban Local Self Government and Urban Development

[Time: 1:30 Hours]

[Max.Marks: 50]

N.B

Please check whether you have got the right question paper.

- i. All questions are compulsory.
 - ii. Use black or blue pen only.
 - iii. Use pencil for diagrams.
 - iv. Use of any sign attracting attentions is prohibited.
- i. सर्व प्रश्न सोडवणे आवश्यक.
 - ii. फक्त निळ्या किंवा काळ्या पेनचाच वापर करावा.
 - iii. आकृत्यांसाठी पेन्सिल चा वापर करावा.
 - iv. कोणतीही लक्षवेधक खुण व सूचना करण्यास प्रतिबंध.

Q.1

A) Fill in the blanks (attempt all)

10

- 1) 74th constitutional Amendment _____ in year passed on.
- 2) _____ is the supreme institution of urban Local self-Government.
- 3) HUDCO is established according to the _____ act.
- 4) In Chennai _____ slums are known.
- 5) In India _____ year town planning start.

रिकाऱ्या ढागा ढरा. (सर्व अनिवार्य)

- १) 74 वि घटनादुरुस्ती _____ या वर्षी झाली.
- २) _____ हि नागरी स्थानिक स्वराज्य संस्थेतील सर्वोच्च संस्था आहे.
- ३) हडकोची स्थापना _____ या कायद्यानुसार झाली.
- ४) चेन्नईमध्ये _____ म्हणून गलिच्छ वस्ती ओळखली जाते.
- ५) भारतामध्ये _____ यावर्षी नगरनियोजनाची सुरुवात झाली.

B) Answer in one sentence each (attempt all)

- 1) How many cantonment Boards in India.
- 2) Write the two types of pollution.
- 3) Who are the Administrative chiefs of municipal council?
- 4) Which city in the world has largest population?
- 5) Which is the first municipal corporation in Maharashtra.

एका वाक्यात उत्तरे लिहा (सर्व अनिवार्य)

- १) भारतामध्ये किती छावणी मंडळे आहेत?
- २) प्रदुषणाचे दोन प्रकार लिहा.
- ३) नगर परिषदेचा प्रशासकीय प्रमुख कोण असतो?
- ४) जगात सर्वात जास्त लोकसंख्या असलेले शहर कोणते?
- ५) महाराष्ट्रातील सर्वात पहिली महानगरपालिका कोणती?

Q.2 A) Explain concepts / terms / units / events (any two) 10

(word limitation minimum 60 for each answers)

- 1) Water supply
- 2) MHADA (Maharashtra Housing and Area Development Authority).
- 3) Mayor
- 4) Nagar Panchayat

संकल्पना / संज्ञा / घटक / घटना स्पष्ट करा. (कोणतेही दोन)

(प्रत्येक प्रश्नास शब्द मर्यादा ६० शब्द)

- १) पाणीपुरवठा
- २) म्हाडा (महाराष्ट्र गृहनिर्माण आणि क्षेत्रविकास प्राधिकरण)
- ३) महापौर
- ४) नगर पंचायत

B) Attempt in short (Any two)

(word limitation minimum 60 for each answers)

- 1) Describe the traffic problems.
- 2) State the functions of cantonment boards.
- 3) Write the composition of Urban development ministry.
- 4) State the consequences of the Air pollution.

थोडक्यात उत्तरे लिहा (कोणतेही दोन)

(प्रत्येक प्रश्नास किमान शब्द मर्यादा ६० शब्द)

- १) वाहतुकीची समस्या विशद करा.
- २) छावणी मंडळाची कार्ये सांगा.
- ३) नगर विकास मंत्रालयाची रचना लिहा.
- ४) वायु प्रदुषणाचे परिणाम सांगा.

Q.3 Answer in detail (any one)

(word limitation minimum 200 for each answer)

- 1) Explain the composition and functions of municipal council.
- 2) Discuss the problems of local self-Government.

सविस्तर उत्तर लिहा.(कोणतेही एक)

(प्रत्येक प्रश्नास किमान शब्द मर्यादा 200 शब्द)

- १) नगरपालिकेची रचना व कार्य स्पष्ट करा.
- २) स्थानिक स्वशासनाच्या समस्यावर चर्चा करा.

Total No. of Printed Pages:3

SUBJECT CODE NO:- K-1205
FACULTY OF HUMANITIES
B.A. T.Y. (Sem-VI) Examination March/April 2019
Public Administration – XV
Recent Trends in Public Administration & Important Laws

[Time: 1:30 Hours]

[Max.Marks: 50]

N.B

Please check whether you have got the right question paper.

1. All questions are compulsory.
2. Use black or blue pen only.
3. Use pencil for diagram
4. Use of any signs attracting attentions is prohibited.

१. सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहे .
२. फक्त काळ्या किंवा निळ्या पेनचाच वापर करावा .
३. आकृत्यांसाठी पेन्सिलचा वापर करावा.
४. कोणतीही लक्षवेधक खुण व सूचना करण्यास प्रतिबंध आहे.

Q.1 a) Fill in the blanks (attempt all) 05

- 1) The chairman of New public Administration conference held at Philadelphia was ---

- 2) The concept of New public management was introduced by ----- & -----.
- 3) The 'e' in 'e- governance' stands for -----
- 4) In India 24th December is celebrated as -----
- 5) There are ----- articles in Environment protection Act 1986.

अ) रिकाम्या जागा भरा (सर्व अनिवार्य)

- १) नवलोक प्रशासना संबंधीत फिलाडेल्फीया संमेलनाचे अध्यक्ष ---- होते.
- २) नवलोक व्यवस्थापन संकल्पना ----- आणि ----- यांनी मांडली.
- ३) 'ई-शासन' शब्दातील 'ई' म्हणजे ----- होय.
- ४) भारतात २४ डिसेंबर हा दिवस ---- दिन म्हणून साजरा केला जातो.
- ५) पर्यावरण संरक्षण अधिनियम १९८६ मध्ये एकूण ---- कलम आहेत.

b) Answer in a sentences (attempt all)

- 1) In which country the New Public Administration was Originated?
- 2) Who is the chief proponent of public choice Approach?
- 3) What is civil society ?
- 4) From when the civil right protection Act was implemented?
- 5) What is Disaster management ?

ब) एका वाक्यात उत्तरे लिहा (सर्व अनिवार्य)

१. नवलोक प्रशासनाचा उदय कोणत्या देशात झाला?
२. लोक निवड दृष्टिकोनाचा मुख्य प्रवर्तक कोण आहे ?
३. नागरी समाज म्हणजे काय ?
४. नागरी हक्क संरक्षण कायदा केव्हापासून लागू करण्यात आला.
५. आपत्ती व्यवस्थापन म्हणजे काय ?

- Q.2 a) Explain concepts/ terms /units/ events (any two)
(word limitation minimum 60 for each answer)
- 1) Minnow brook conference 1968
 - 2) New public management
 - 3) Good Governance
 - 4) Right to public service act 2013
- 10

अ) संकल्पना / संज्ञा /घटक /घटना स्पष्ट करा. (कोणतेही दोन)

(प्रत्येक उत्तरास किमान शब्द मर्यादा ६०शब्द)

- १) मिन्नो ब्रुक संमेलन १९६८
- २) नवलोक व्यवस्थापन
- ३) सुशासन
- ४) नागरी सेवा हक्क कायदा २०१३

- b) Attempt in short (any two)
(word limit 60)
- 1) Write the meaning of New Public Administration.
 - 2) Explain the types of disaster
 - 3) Elements of citizen's charter
 - 4) What is the benefits of consumer protection Act .
- 10

ब) थोडक्यात उत्तरे लिहा (कोणतेही दोन)

(शब्द मर्यादा ६०शब्द)

- १) नवलोक प्रशासनाचा अर्थ लिहा
- २) आपत्तीचे प्रकार स्पष्ट करा .
- ३) नागरी सनदेचे घटक सांगा
- ४) ग्राहक संरक्षण कायद्याचे फायदे काय आहेत.

Q.3 Answer in detail (any one)

(word limitation minimum 200 for each answer)

- 1) Explain the meaning & features of New public management (NPM)
- 2) Write the objectives & importance of right to public service Act.

20

सविस्तर उत्तर लिहा (कोणतेही एक)

(प्रत्येक उत्तरास किमान शब्द मर्यादा २०० शब्द)

- १) नवलोक व्यवस्थापनाचा अर्थ व वैशिष्ट्य स्पष्ट करा.
- २) नागरी सेवा हक्क कायद्याचे उद्देश आणि महत्व लिहा.

Total No. of Printed Pages:3

SUBJECT CODE NO:- K-1345
FACULTY OF HUMANITIES
B.A. F.Y. (Sem-I) Examination March/April 2019
Public Administration - I
(Principles and concepts of Public Administration)

[Time: 1:30 Hours]

[Max.Marks: 50]

Please check whether you have got the right question paper.

N.B

- 1) All questions are compulsory.
- 2) Use black or blue pen only.
- 3) Use pencil for diagram.
- 4) Use of any signs, attracting attentions is prohibited.

- १) सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहे.
- २) फक्त काळ्या किंवा निळ्या पेनचाच वापर करावा.
- ३) आकृत्यांसाठी पेन्सिलचा वापर करावा.
- ४) कोणतीही लक्षवेधक खुण व सूचना करण्यास प्रतिबंध.

Q.1

A) Fill in the blanks. (attempt all)

05

- 1) ----- was the father of Public Administration.
- 2) ----- Administration give focus on profit.
- 3) Unity of command is principal of -----
- 4) Twitter is medium of -----
- 5) From the theory, POSDCORB, the word, 'P' ----- denotes.

अ) रिकाम्या जागा भरा.(सर्व अनिवार्य)

- १) ----- यांना लोकप्रशासनाचे पितामह या नावाने ओळखले जाते.
- २) ----- प्रशासनात नफ्यावर भर दिला जातो.
- ३) आज्ञेची एकता हे ----- चे तत्व आहे.
- ४) ट्विटर हे ----- माध्यम आहे.
- ५) POSDCORB सिद्धांतांनुसार 'P' हा शब्द ----- दर्शवितो.

B) Answer in one sentence (attempt all)

05

- 1) What is mean by Hierarchy?
- 2) Who describe POSDCORB theory?
- 3) How many types of organization?
- 4) What is mean by public relation?
- 5) Who write administration behavior book.

- ब) एका वाक्यात उत्तरे लिहा. (सर्व अनिवार्य)
- १) परसोपान म्हणजे काय?
 - २) पोस्टकॉर्ब सिद्धांत कोणी मांडला?
 - ३) संघटनेचे दोन प्रकार सांगा.
 - ४) जनसंपर्क म्हणजे काय?
 - ५) प्रशासकीय वर्णन हे पुस्तक कोणी लिहले.

- Q.2 A) Explain concept / terms / units / events (any two)
(word limitation minimum 60 for each answer) 10
- 1) Important of Public Administration
 - 2) Merits of Private Administration
 - 3) Unity of command
 - 4) Administrative leadership

- अ) संज्ञा / संकल्पना / घटक / घटना स्पष्ट करा. (कोणतेही दोन)
(प्रत्येक उत्तरास किमान शब्द मर्यादा ६० शब्द)
- १) लोकप्रशासनाचे महत्त्व
 - २) खाजगी प्रशासनाचे गुण
 - ३) आज्ञेची एकता
 - ४) प्रशासकीय नेतृत्व

- B) Attempt in short (any two)
(word limitation minimum 60 for each answer) 10
- 1) Explain the nature of Public Administration.
 - 2) State the meaning of formal organization.
 - 3) Explain the unites of span of control
 - 4) Write the important ant of communication

- ब) थोडक्यात उत्तरे लिहा. (कोणतेही दोन)
(प्रत्येक उत्तरास किमान शब्द मर्यादा ६० शब्द)
- १) लोकप्रशासनाचे स्वरूप सांगा.
 - २) औपचारिक संघटनेचा अर्थ स्पष्ट करा.
 - ३) नियंत्रण क्षेत्र निश्चित करणारे घटक सांगा.
 - ४) संप्रेषणाचे महत्त्व स्पष्ट करा.

Q.3 Answer in detail (any one)

(word limitation minimum 200 for each answer)

- 1) Explain difference between public and private administration.
- 2) What is decision making? Explain its steps.

सविस्तर उत्तर लिहा. (कोणतेही एक)

(प्रत्येक उत्तरास किमान शब्द मर्यादा २०० शब्द)

- १) लोकप्रशासन व खाजगी प्रशासनातील भेदाबाबत स्पष्टीकरण लिहा.
- २) निर्णय म्हणजे काय? आणि त्यांचे टप्पे स्पष्ट करा.

Total No. of Printed Pages:2

SUBJECT CODE NO:- K-1346
FACULTY OF HUMANITIES
B.A. F.Y. (Sem-I) Examination March/April 2019
Public Administration – II
(Public Administration in India)

[Time: 1:30 Hours]**[Max.Marks: 50]**

Please check whether you have got the right question paper.

N.B

- 1) All questions are compulsory.
- 2) Use black or blue pen only.
- 3) Use pencil for diagram.
- 4) Use of any signs, attracting attentions is prohibited.
- १) सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहे.
- २) फक्त काळ्या किंवा निळ्या पेनचाच वापर करावा.
- ३) आकृत्यांसाठी पेन्सिलचा वापर करावा.
- ४) कोणतीही लक्षवेधक खुण किंवा सूचना करण्यास प्रतिबंध आहे.

Q.1

A) Fill in the blanks. (attempt all)

05

- 1) A person to be eligible for membership of Lok sabha must have completed ----- years.
- 2) The tenure of Indian Prime Minister is ----- years.
- 3) ----- is the chairman of National Development Council.
- 4) There are ----- subjects in the union list.
- 5) There are ----- members in Rajyashabha house.

अ) रिकाम्या जागा भरा.(सर्व अनिवार्य)

- १) लोकसभेच्या सदस्यत्वासाठी ----- वर्षे पूर्ण झालेली व्यक्ती पात्र असू शकते.
- २) भारताच्या पंतप्रधानाचा कार्यकाळ ----- वर्षांचा असतो.
- ३) ----- हे राष्ट्रीय विकास परिषदेचे अध्यक्ष असतात.
- ४) केंद्र सुचीमध्ये ----- विषय आहेत.
- ५) राज्यसभा या सभागृहात ----- एवढे सदस्य असतात.

B) Answer in a sentence (attempt all)

05

- 1) Who is the present Chairman of Lok Sabha?
- 2) How many years tenure of the members of union public service commission?
- 3) How many members are appointed by the president on Rajya Sabha?
- 4) Who is the chief information commissioner of India?
- 5) When the national right to information act was enacted?

- ब) एका वाक्यात उत्तरे लिहा. (सर्व अनिवार्य)
- १) लोकसभेचे सध्याचे अध्यक्ष कोण आहेत?
 - २) संघ लोकसेवा आयोगाच्या सदस्यांचा कार्यकाळ किती वर्षांचा असतो?
 - ३) राष्ट्रपतीद्वारे राज्यसभेवर किती सदस्य नियुक्त केले जातात?
 - ४) भारताचे सध्याचे मुख्य माहिती आयुक्त कोण आहेत?
 - ५) राष्ट्रीय माहितीचा अधिकार कायदा केव्हा संमत झाला?

- Q.2 A) Explain the concept / terms / units / events (any two) 10
- 1) Emergency power of president
 - 2) Chairman of Rajya sabha
 - 3) Fundamental rights
 - 4) Comptroller and auditor general of India

अ) संकल्पना / संज्ञा / घटक / घटना घटक स्पष्ट करा. (कोणतेही दोन)

- १) राष्ट्रपतीचे आणखिबाणी विषयक अधिकार
- २) राज्यसभा अध्यक्ष
- ३) मुलभूत अधिकार
- ४) भारताचा नियंत्रक व महालेखा परिक्षक

- B) Attempt in short (any two) 10
- 1) Write the power and functions of prime minister.
 - 2) Explain the functions of union public service commission.
 - 3) National S.C & S.T. commission
 - 4) Explain the evolution of Indian Administration.

ब) थोडक्यात उत्तरे लिहा. (कोणतेही दोन)

- १) पंतप्रधानाचे अधिकार व कार्ये लिहा.
- २) संघ लोकसेवा आयोगाची कार्ये स्पष्ट करा.
- ३) राष्ट्रीय अनुसूचित जाती व जमाती आयोग
- ४) भारतीय प्रशासनाची उत्क्रांती स्पष्ट करा.

- Q.3 Answer in detail (any one) 20
- 1) Explain the features of Indian Administration?
 - 2) Write the composition and functions of Supreme Court

सविस्तर उत्तर लिहा. (कोणतेही एक)

- १) भारतीय प्रशासनाची वैशिष्ट्ये स्पष्ट करा.
- २) सर्वोच्च न्यायालयाची रचना व कार्ये लिहा.

Total No. of Printed Pages:3

SUBJECT CODE NO:- K-1353
FACULTY OF HUMANITIES
B.A. T.Y. (Sem -V) Examination March/April 2019
Public Administration - IX
Human Resource Development

[Time: 1:30 Hours]

[Max.Marks: 50]

Please check whether you have got the right question paper.

N.B

- 1) All questions are compulsory.
- 2) Use black and blue pen only.
- 3) Use pencil for diagram.
- 4) Use of any signs, attracting attentions is prohibited.

- १) सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहे.
- २) फक्त निळ्या किंवा काळ्या पेनचाच वापर करावा.
- ३) आकृतीसाठी पेन्सिलचा वापर करावा.
- ४) कोणत्याही लक्षवेधक खुण व सूचना करण्यास प्रतिबंध.

Q.1

A) Fill in the blanks. (attempt all)

05

- 1) Central secondary board of education was established in ----- year.
- 2) ----- central university in India.
- 3) The head court of university grant's commission is situated in -----
- 4) When was ----- reorganized of Central Board Secondary Education (CBSE)
- 5) In ----- year all Indian council for technical educational was established.

अ) रिकाम्या जागा भरा.(सर्व अनिवार्य)

- १) केंद्रीय माध्यमिक शिक्षण बोर्डाची स्थापना ----- साली झाली.
- २) भारतात केंद्रीय विद्यापीठाची संख्या ----- आहे.
- ३) विद्यापीठ अनुदान आयोगाचे मुख्यालय ----- या ठिकाणी आहे.
- ४) व्यावसायिक शिक्षण व तंत्रशिक्षण हे ----- निर्मुलनाचे साधन आहे.
- ५) ----- साली अखिल भारतीय तंत्रशिक्षण परिषदेची स्थापना झाली.

B) Answer in a sentence (attempt all)

05

- 1) Where is the head quarter of Central Institute of Vocational Education?
- 2) How many Indian Institute of Management in India?
- 3) How many Members are present in the executive council of university grants commission?
- 4) In which country the system of recruitment spails existed?
- 5) When was the national educational research and training council established?

ब) एका वाक्यात उत्तरे लिहा. (सर्व अनिवार्य)

- १) केंद्रीय व्यावसायिक शिक्षण संस्थेचे मुख्यालय कोठे आहे?
- २) भारतामध्ये किती भारतीय व्यवस्थापन संस्था आहेत?
- ३) विद्यापीठ अनुदान आयोगाच्या कार्यकारी मंडळात किती सदस्य असतात?
- ४) भरतीची लुट पद्धत कोणत्या देशात अस्तित्वात आली?
- ५) राष्ट्रीय शिक्षण संशोधन व प्रशिक्षण परिषदेची स्थापना कोणत्या वर्षी करण्यात आली?

Q.2 A) Explain concept / terms / units / events (any two) 10

- (word limitation minimum 60 for each answer)
- 1) Human Resource Development
 - 2) Value Education
 - 3) Central Board for Secondary Education
 - 4) Technical Education

अ) संकल्पना / संज्ञा / घटक / घटना स्पष्ट करा. (कोणतेही दोन)

(प्रत्येक प्रश्नास किमान शब्द मर्यादा ६० शब्द)

- १) मानव संसाधन विकास
- २) मुल्यात्मक शिक्षण
- ३) केंद्रीय माध्यमिक शिक्षण बोर्ड
- ४) तांत्रिक शिक्षण

B) Attempt in short (any two) 10

(word limitation minimum 60 for each answer)

- 1) Describe the vocational & technical education.
- 2) State the recruitments of method
- 3) State the challenges of higher education.
- 4) Explain the elements of Human Resource Planning

ब) थोडक्यात उत्तरे लिहा. (कोणतेही दोन)

(प्रत्येक प्रश्नास किमान शब्द मर्यादा ६० शब्द)

- १) व्यावसायिक तांत्रिक शिक्षणाचे वर्णन करा.
- २) भरतीच्या पद्धती सांगा.
- ३) उच्च शिक्षणासमोरील आव्हाने सांगा.
- ४) मानव संसाधन नियोजनाचे घटक स्पष्ट करा.

Q.3 Answer in detail (any one)

(word limitation minimum 200 for each answer)

- 1) What is the meaning of human resource development explain its importance in detail.
- 2) Explain the structure of human resource development ministry and writes its functions.

सविस्तर उत्तरे लिहा. (कोणतेही एक)

(प्रत्येक प्रश्नास किमान शब्द मर्यादा २०० शब्द)

- १) मानव संसाधन विकासाचा अर्थ सांगून महत्व स्पष्ट करा?
- २) मानव संसाधन मंत्रालयाची रचना सांगून कार्ये स्पष्ट करा.

Total No. of Printed Pages:03

SUBJECT CODE NO:- K-1354
FACULTY OF HUMANITIES
B.A. T.Y. (Sem -V) Examination March/April 2019
Public Administration – X
Educational Administration in India

[Time: 1:30 Hours]

[Max.Marks: 50]

N.B

Please check whether you have got the right question paper.

- 1) All questions are compulsory.
- 2) Use blue or black pen only.
- 3) Use pencil for diagrams.
- 4) Use of any signs, attracting attentions is prohibited.
- १) सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहे.
- २) फक्त निळ्या किंवा काळ्या पेनचाच वापर करावा.
- ३) आकृत्यांसाठी पेन्सिलचा वापर करावा.
- ४) कोणतेही लक्षवेधक खुण व सूचना करण्यास प्रतिबंध आहे.

Q.1

A) Fill in the blanks. (Attempt all)

05

- 1) ----- is introduced of Human Third eyes.
- 2) ----- has a all-state University Chancellor.
- 3) In ----- year National Knowledge commission was established.
- 4) ----- has a Administrative Head of the college.
- 5) ----- is the Head quarter of 'NAAC'.

अ) रिकाम्या जागा भरा. (सर्व अनिवार्य)

- १) ----- हा मानवाचा तिसरा डोळा म्हणून ओळखला जातो.
- २) ----- हे राज्यातील सर्व विद्यापीठाचे कुलपती असतात.
- ३) राष्ट्रीय ज्ञान आयोग ----- साली स्थापन झाला.
- ४) ----- हे महाविद्यालयाचे प्रशासकीय प्रमुख असतात.
- ५) ----- येथे नॅकचे मुख्यालय आहे.

B) Answer in a sentence. (Attempt all)

05

- 1) When was established in Hunter Commission?
- 2) Write a name of any two University in Ancient India.
- 3) What is full form of RUSA?
- 4) Where is a Head Quarter of UGC?
- 5) Which the first district of NavodayVidhyalya established in Maharashtra?

ब) एका वाक्यात उत्तरे लिहा. (सर्व अनिवार्य)

- १) हंटर कमिशनची स्थापना केव्हा झाली?
- २) प्राचीन भारतातील कोणत्याही दोन विद्यापीठाची नावे लिहा.
- ३) रुसाचे पूर्ण रूप काय आहे?
- ४) युजीसीचे मुख्यालय कोठे आहे?
- ५) महाराष्ट्रात सर्वप्रथम कोणत्या जिल्ह्यात नवोदय विद्यालयाची स्थापना करण्यात आली ?

Q.2

A) Explain concepts/terms/units/events (any two)

10

- 1) Operation Black Board
- 2) RUSA
- 3) Higher Education and Quality
- 4) All India Council for Technical Education.

अ) संकल्पना / संज्ञा / घटक / घटना स्पष्ट करा. (कोणतेही दोन)

- १) खडू फळा मोहीम
- २) रुसा
- ३) उच्च शिक्षण व गुणवत्ता
- ४) अखिल भारतीय तंत्रशिक्षण परिषद

B) Attempt in short. (any two)

10

- (word limitation 60 for each answer)
- 1) Define the Impact of Globalization on Higher Education.
- 2) Explain the function of Director of Higher Education.
- 3) Describe the Role of NAAC.
- 4) Write a note on Higher education and Employability.

ब) थोडक्यात उत्तरे लिहा. (कोणतेही दोन)

(प्रत्येक उत्तरास शब्द मर्यादा ६० शब्द)

- १) जागतिकीकरणाचा उच्च शिक्षणावरील प्रभाव विशद करा.
- २) उच्च शिक्षण संचलनालयाची कार्ये स्पष्ट करा.
- ३) नॅकची भूमिका विशद करा.
- ४) उच्च शिक्षण व रोजगारभिमुखता यावर टिपा लिहा.

Q.3

Answer in detail. (any one)

(word limitation minimum 200 for each answer)

1. State the objectives and Recommendations of National Education Policy 1986.
2. Explain the structure and function of University.

20

सविस्तर उत्तर लिहा. (कोणतेही एक)

(प्रत्येक उत्तरास किमान शब्द मर्यादा २०० शब्द)

- १) १९८६ च्या राष्ट्रीय शैक्षणिक धोरणाची उद्दिष्टे व शिफारशी सांगा.
- २) विद्यापीठाची रचना व कार्ये सांगा.

Total No. of Printed Pages:3

SUBJECT CODE NO:- K-1363
FACULTY OF HUMANITIES
B.A. S.Y. (Sem-III) Examination March/April 2019
Public Administration – V
(Personnel Administration)

[Time: 1:30 Hours]

[Max.Marks: 50]

N.B

Please check whether you have got the right question paper.

1. All questions are compulsory.
2. Use black and blue pen only.
3. Use pencil for diagram
4. Use of any signs attracting attentions is prohibited.

१. सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहे .
२. फक्त काळ्या किंवा निळ्या पेनचाच वापर करावा .
३. आकृत्यांसाठी पेन्सिलचा वापर करावा.
४. कोणतीही खुण किंवा सूचना करण्यास प्रतिबंध आहे.

Q.1 a) Fill in the blanks (attempt all) 05

- 1) ----- is a current president of central administrative tribunals .
- 2) ----- years was established Kothari committee.
- 3) The word training is came from ----- language.
- 4) ----- is a first step of training procedure .
- 5) In ----- year volunteer retirement pension scheme was started .

अ) रिकाम्या जागा भरा (सर्व अनिवार्य)

- १) केंद्रीय प्रशासकीय न्यायाधिकरणाचे विद्यमान अध्यक्ष ----- हे आहेत.
- २) कोठारी समितीची स्थापना ---- या वर्षी झाली आहे.
- ३) 'Training' हा शब्द ----- या भाषेतून आला आहे.
- ४) ----- ही प्रशिक्षण प्रक्रियेची पहिली पायरी आहे.
- ५) भारतामध्ये ----- या वर्षापासून सार्वजनिक उपक्रमात 'स्वेच्छा निवृत्ती योजना' सुरु झाली आहे.

b) Answer in a sentences (attempt all) 05

- 1) Where is the Maharashtra police Training Academy?
- 2) What is the 'spoil system' in Recruitment?
- 3) Provision of Union public service commission in which constitutional article?
- 4) What is Promotion?
- 5) What is the Neutrality ?

ब) एका वाक्यात उत्तरे लिहा (सर्व अनिवार्य)

१. महाराष्ट्र पोलीस प्रशिक्षण संस्था कोठे आहे?
२. भरतीतील 'लुट पद्धती' म्हणजे काय?
३. संघ लोकसेवा आयोगाची तरतूद घटनेच्या कोणत्या कलमात करण्यात आली आहे?
४. बढती (पदोन्नती) म्हणजे काय?
५. तटस्थता म्हणजे काय?

- Q.2 a) Explain concepts/ terms /units/ events (any two) 10
- 1) Lal Bhaadur shastri National Academy of Administration.
 - 2) Lokpal
 - 3) Corruption
 - 4) Maharashtra Administrative Tribunals (MAT)

अ) संकल्पना / संज्ञा / घटक / टिपा स्पष्ट करा. (कोणतेही दोन)

- १) लालबहादूर शास्त्री राष्ट्रीय प्रशासन अकादमी
- २) लोकपाल
- ३) भ्रष्टाचार
- ४) महाराष्ट्र प्रशासकीय न्यायाधिकरण

- b) Attempt in short (any two) 10
- 1) Explain the importance of training.
 - 2) Write the functions of central vigilance commission?
 - 3) State the benefits of retirement .
 - 4) Write the note on 'Morality' .

ब) थोडक्यात उत्तरे लिहा (कोणतेही दोन)

१. प्रशिक्षणाचे महत्व स्पष्ट करा .
२. केंद्रीय दक्षता आयोगाची कार्ये लिहा .
३. सेवानिवृत्तीचे फायदे सांगा .
४. मनोबलावर टिपण लिहा.

- Q.3 Answer in detail (any one) 20
- 1) Write the meaning and functions of personnel Administration .
 - 2) Explain the nature and functions of central civil services .

सविस्तर उत्तर लिहा (कोणतेही एक)

- १) कर्मचारी प्रशासनाचा अर्थ आणि कार्य सविस्तर लिहा.
- २) केंद्रीय सनदी सेवांचे स्वरूप आणि कार्य स्पष्ट करा.

Total No. of Printed Pages:3

SUBJECT CODE NO:- K-1364
FACULTY OF HUMANITIES
B.A. S.Y.(Sem-III) Examination March/April 2019
Public Administration - VI
Panchayati Raj and Rural Development

[Time: 1:30 Hours]

[Max.Marks: 50]

Please check whether you have got the right question paper.

N.B

1. All questions are compulsory.
 2. Use black or blue pen only.
 3. Use pencil for diagram
 4. Use of any signs attracting attentions is prohibited.
१. सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहे .
 २. फक्त काळ्या किंवा निळ्या पेनचाच वापर करावा .
 ३. आकृत्यांसाठी पेन्सिलचा वापर करावा.
 ४. कोणतीही लक्षवेधक खुण किंवा सूचना करण्यास प्रतिबंध आहे.

- Q.1 a) Fill in the blanks (attempt all) 05
- 1) ----- is the chief administrative officer of zilla parishad.
 - 2) ----- is the tenure of sabhapati of panchayat samittee.
 - 3) Indira Awas yojana was started in ----- year.
 - 4) ----- has known as a father of local self Governments .
 - 5) ----- is the vice – president of District planning and development council .

अ) रिकाम्या जागा भरा (सर्व अनिवार्य)

- १) ---- हा जिल्हा परिषदेचा मुख्य प्रशासकीय अधिकारी असतो.
- २) पंचायत समितीच्या सभापतीचा कार्यकाल ---- वर्षांचा असतो .
- ३) इंदिरा आवास योजना ---- वर्षी सुरु झाली.
- ४) स्थानिक स्वराज्य संस्थेचे जनक म्हणून ----- यांना ओळखले जाते.
- ५) जिल्हा नियोजन व विकास मंडळाचे उपाध्यक्ष ----- हे असतात.

b) Answer in a sentences (attempt all) 05

- 1) Which programme was started in Maharashtra for Rural cleanliness?
- 2) Which year Vasntrao Naik committee was established?
- 3) When started ,sant Gadge Baba Gram swatchhta Abhiyan in Maharashtra ?
- 4) Who is the secretary of Gram panchayat ?
- 5) How long is the period of panchayat sammittee?

ब) एका वाक्यात उत्तरे लिहा (सर्व अनिवार्य)

१. महाराष्ट्रामध्ये ग्रामस्वच्छते साठी कोणता कार्यक्रम सुरु करण्यात आला.
२. वसंतराव नाईक समितीची स्थापना कोणत्या वर्षी झाली?
३. महाराष्ट्रा मध्ये संत गाडगेबाबा ग्राम स्वच्छता अभियानाची सुरुवात केव्हा झाली.
४. ग्रामपंचायतीचा सचिव कोण असतो .
५. पंचायत समितीचा कार्यकाल किती वर्षांचा असतो.

Q.2

a) Explain concepts/ terms /units/ events (any two)

- 1) Gramsabha
- 2) Community development programme
- 3) Lord Ripon's Resolution
- 4) District planning committee.

10

अ) संकल्पना / संज्ञा /घटक स्पष्ट करा. (कोणतेही दोन)

- १) ग्राम सभा
- २) सामुदायिक विकास कार्यक्रम
- ३) लॉर्ड रिपनाचा ठराव
- ४) जिल्हा नियोजन समिती

b) Attempt in short (any two)

- 1) Explain the function of president of Zilla Parishad?
- 2) Explain the function of panchayat sammittee?
- 3) Explain the 73rd constitutional Amendment ?
- 4) Explain the function of sarpanch?

10

ब) थोडक्यात उत्तरे लिहा (कोणतेही दोन)

१. जिल्हा परिषदेच्या अध्यक्षाची कार्य स्पष्ट करा?
२. पंचायत समितीची कार्य सांगा ?
३. ७३ वी घटना दुरुस्ती स्पष्ट करा
४. सरपंचाची कार्य स्पष्ट करा .

Q.3

Answer in detail (any one)

- 1) Explain the structure & function of zilla parishad .
- 2) Explain the Role of Panchayati Raj in Rural Development.

20

सविस्तर उत्तर लिहा (कोणतेही एक)

- १) जिल्हा परिषदेची रचना आणि कार्य स्पष्ट करा
- २) पंचायतीराजमध्ये ग्रामीण विकासाची भूमिका स्पष्ट करा.

Total No. of Printed Pages:3

SUBJECT CODE NO:- K-1385
FACULTY OF HUMANITIES
B.A. T.Y. (Sem -V) Examination March/April 2019
Public Administration - XI
Administrative Thinkers

[Time: 1:30 Hours]

[Max.Marks: 50]

N.B

Please check whether you have got the right question paper.

- 1) All questions are compulsory.
 - 2) Use black or blue pen only.
 - 3) Use of any signs, attracting attentions is prohibited
 - 4) Use Pencil for diagrams.
- १) सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहे.
 - २) फक्त काळ्या किंवा निळ्या पेनचाच वापर करावा.
 - ३) कोणतीही लक्षवेधक खूण व सूचना करण्यास प्रतिबंध.
 - ४) आकृत्यांसाठी पेन्सिलचा वापर करावा.

Q.1

A) Fill in the blanks (attempt all)

05

- 1) Science, not rule of _____
- 2) Riggs used _____ word for Bureaucracy in the prismatic society.
- 3) The book 'Shop management' was written by _____
- 4) The concept of Ideal Bureaucracy introduced by _____
- 5) Simon was positively influenced by ideas of _____

अ) रिकाम्या जागा भरा. (सर्व अनिवार्य)

- १) विज्ञान ----- नियम नाही.
- २) रिग्ज यांनी समपाश्वर्तीय /लोलकीय समाजातील नोकरशाहीसाठी -----हा शब्द प्रयोग केला.
- ३) 'शॉप मॅनेजमेंट' हे पुस्तक ----- यांनी लिहिले.
- ४) 'आदर्श नोकरशाही' ही संकल्पना ----- यांनी मांडली.
- ५) सायमन यांच्यावर ----- यांचा प्रभाव होता.

B) Answer in sentence (Attempt all)

05

- 1) Who is the pioneer of Human Relation Theory in organisation?
- 2) Which management elements described by Henry Fayol?
- 3) Who believed that the 'best management is a true science'?
- 4) How many Principles of management were propounded by Henry Fayol?
- 5) Who is the father of scientific management?

ब) एका वाक्यात उत्तरे लिहा. (सर्व अनिवार्य)

- १) संघटनेतील मानवी संबंध सिध्दांताचे पितामह कोण आहेत?
- २) हेन्री फेयॉल यांनी व्यवस्थापनाचे कोणते घटक सांगितले आहे?
- ३) 'चांगले व्यवस्थापन हे खरे शास्त्र आहे' असा विश्वास कोणाचा होता?
- ४) हेन्री फेयॉल यांनी व्यवस्थापनाची कीर्ती तत्वे प्रतिपादित केली?
- ५) 'शास्त्रीय व्यवस्थापनाचा' जनक कोण आहे?

Q.2 A) Explain concepts/ terms/ units/ events. (any two) 10

- 1) Ideal model of Bureaucracy
- 2) Ecological Approach
- 3) Concept of scientific management.
- 4) Decision Making Approach

अ) संकल्पना /संज्ञा / घटक / घटना स्पष्ट करा. (कोणतेही दोन)

- १) आदर्श नोकरशाहीचे पारूप
- २) पर्यावरणीय दृष्टीकोण
- ३) शास्त्रीय व्यवस्थापनाची संकल्पना
- ४) निर्णय प्रक्रिया दृष्टीकोण

B) Attempt in short (any two) 10

- 1) Write the features of Sala model.
- 2) State the needs of Total Mental revolution.
- 3) Explain constructive conflict.
- 4) According to max weber explain charismatic Authority/leadership.

ब) थोडक्यात उत्तरे लिहा. (कोणतेही दोन)

- १) 'साला मॉडेल' ची वैशिष्ट्ये लिहा.
- २) संपूर्ण मानसिक क्रांतीची आवश्यकता विशद करा.
- ३) रचनात्मक संघर्ष स्पष्ट करा.
- ४) 'मॅक्स वेबरच्या दृष्टीकोणातून' करीश्माई सत्ता / नेतृत्व स्पष्ट करा.

Q.3 Answer in details (any one) 20

- 1) Critically evaluate contribution of F.W. Taylor.
- 2) Write an essay on Hawthorne Experiments.

सविस्तर उत्तर लिहा (कोणताही एक)

- १) एफ. डब्लू टेलर यांच्या योगदानाचे टिकात्मक मूल्यमापन करा.
- २) हॉथॉर्न प्रयोगावर निबंध लिहा.